

Õpilastööde konkurss „Koolielu tänapäeval ja vanasti“

Haridus- ja Teadusministeerium kuulutab 9. korda välja õpilastööde konkursi sarjast „Vaatan ja imestan, märkan ja õpin!“. Tänavu oodatakse **kolme järjestikuse põlvkonna esindajate kogemustele tuginevaid meenutusi koolielust**. Kirjatöö annab autoritele võimaluse proovida kätt perekonnapärimuse kogujana ning mõelda selle üle, kui palju ja kuidas on kooliolustik ajas muutunud. Korraldajad ootavad eeskätt isiklikke kooliga seotud elamusi, hinnanguid ning suhtumisi oludesse, sündmustesse ja inimestesse.

Ülesande püstitus

- Autor valib näidisteemadest sobivad, mis haakuvad tema koolikogemusega kõige paremini ning millest ta soovib lähemalt kirjutada.
- Seejärel vestleb ta oma kogemuse alusel valitud teemal kahe erineva põlvkonna lähedase inimesega. Siinkohal on mõeldud ka laiemat ringi kui ema-isa-vanaema-vanaisa. Vestluspartner võib olla ka vanaonu või tädipoeg või keegi, kes vanuselt ühte põlvkonda mahub.
- Küsitlemisel võiks autor lähtuda oma praegusest vanusest. Näiteks võiks 15aastane õpilane koguda kooliaegseid meenutusi oma emalt või isalt ning vanaemalt või vanaisalt jt ajast, mil nemad olid umbes 15aastased. Nii valmib kolm isikulugu, mis on vormistatud üheks terviklikuks tööks.
- Ära võiks olla märgitud nii autori kui teiste allikate sünniaasta ja -koht, samuti nimetatud muud daatumid ja paigad, mis loo jutustamise seisukohast tunduvad olulised.
- Konkursitöö maht on kuni 25 A4 lehekülge (Times New Roman 12 p, reasammuvahe 1,5 r). Lisada võib illustreerivat materjali (skaneeritud fotosid, visandeid jm).

Tööde esitamine

Võistlustöö tuleb hiljemalt **30. aprilliks 2010** saata e-postiaadressile konkurss@hm.ee või postiaadressile Munga 18, 50088 Tartu. Märgusõna „Konkurss 2010“.

Töö peab sisaldama:

- autori andmeid (ees- ja perekonnanimi, vanus ja klass, telefoninumber või e-postiaadress);
- kui on, siis ka juhendaja andmeid;
- kooli nime ja aadressi.

Hindamine

Võisteldakse kolmes vanuserühmas: 6–10, 11–14 ja 15–19aastased õpilased.

Hinnatakse teemakohast lähenemist, tööd allikatega, jutustamisoskust, loo terviklikkust, stiili ja vormistust, lisapunkte võib tuua illustreeriv materjal. Žüriil on õigus välja anda ka eripreemiaid.

Žürii

Žüriisse kuuluvad haridus- ja teadusminister Tõnis Lukas, ministri nõunik Toomas Liivamägi, Eesti Kirjandusmuuseumi teadur Rutt Hinrikus, Eesti Rahva Muuseumi teadur Anu Järs, Tartu Ülikooli magistrant Kaarel Antons, Tartu Tamme Gümnaasiumi emakeele ja kirjanduse õpetaja Piibe Leiger, ministeeriumi kommunikatsioonibüroo juhataja Tarmu Kurm.

Auhinnad ja autasustamine

Iga vanuserühma esikoha vääriliseks tunnistatud töö autor saab auhinnaks **sülearvuti**. Teise ja kolmanda koha omanike vahel jagatakse muid väärikaid auhindu.

Konkurss lõpeb ministri vastuvõtu ja primare autorite ja juhendajate tunnustamisega **21. mail** Tartus.

Teemad

Teemad on toodud näidisena, nendest võib töö kirjutamisel lähtuda, kuid neid võib oma valikul asendada.

1. Kooliolme

- koolitee (kuidas kulges teekond kooli ja koju, kuidas ja kellega koos koolis käisite?)
- ruumid koolis (klassid, koridorid, aula, võimla, raadiosõlm, leheteraamat, pioneeride tuba jne)
- söömine koolis
- õppevahendid ja õpikud
- rõivastus (nii õpilaste kui õpetajate oma; koolivorm)

2. Koolikord

- nõudmised välimuse ja hügieeni suhtes (puhtus, soeng, kosmeetika, riietus)
- käitumisnormid (käitumisnormid tunnis, vahetunnis, väljaspool kooli, kuidas neid põhjendati? Milliseid nõudmisi ignoreeriti? Millised olid karistused või tunnustused?)
- vahetund
- koerustükid
- pikapäevavarühm

3. Õppetöö

- koolitund, õppimine, vastamine, spikerdamine
- lemmikõppeaine(d)
- lemmikõpetaja(d) (miks nad teistest rohkem meelde jäid, kuidas tundi läbi viisid jne)
- olümpiaadid jm võistlused, konkursid
- tootmisõpetus ja töökasvatus (nt masinakiri, autoõpetus, kooliaed)

4. Õppetööväliline tegevus

- isetegevus (huvialaringid, kooliteater jne)
- klassiväliline ühistegevus (matkad, ekskursioonid jne)
- koolisport (milliseid alasid harrastati, millised olid tingimused?)
- kooliraadio, koolileht, seinaleht, almanahh
- koolipeod, klassiõhtud
- osavõtt laulu- ja tantsupidudest
- moodsad asjad (asjad, mis olid tol ajal moes ja mida igäuks enesele ihkas, mille omamine lisas populaarsust)

5. Koolitöö ja riigivõim

- organisatsioonid koolis (oktoobrilapsed, pioneeritöö, komsomol, ELO, skaudid jne)
- riiklike tähtpäevade tähistamine
- sümbolika koolimajas
- seinaleht, almanahh
- ideoloogiline ja patriootiline kasvatus

Soovitav kirjandus

- Helda Venderström (koostaja), *Gustav Adolphi Gümnaasiumi koolilood*. Eesti Keele Sihtasutus, 2009.
- Enno Tammer (koostaja), *Nõukogude kool ja õpilane*. Tammerraamat, 2006.
- Tiia Toomet, *Vana aja koolilood: lood sellest, kuidas sinu vanaemad ja vanaisad koolis käisid*. Varrak, 2001.
- Anu Järs ja Ellen Värvi (koostajad), *Kooliteed*. Eesti Rahva Muuseum, 1999.